

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI AR:

Égész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénzek és reklamációk
BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felélős szerkesztő: Dr. OZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlemények
lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasabos petítor egészrli hirdetésnél 20
fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlér petit sora 50 fill.

Téli gondok.

Ilyen télen megcsokasodnak a szegény ember gondjai. A zimankos, a hideg tél a ruhátlannak, a hideg tüzhely biológusainak tulajdonosának rendkívüli gond. Vajjon hány olvasónk tudja azt és adja Isten, hogy egy se tudja, hogy mi az elviselni a hideget megdermedt végtagokkal, éhesen, nyomorban?

A teli tüzelőfa beszerzése még azoknak is nagy kérdés, akiknek rendes, mindennapos foglalkozásuk van, hát még azoknak, akik két kezi napszámból élnek és csak akkor van kenyerük, mikor dolgoznak. Télen a földműves embernek nincsen rendszeres munkája s ilyenkor őszszel kell beszerzenie a türe való eleséget, tüzelőfát. S hány ember tehetett ezt minden gond nélkül? S hány ember az, aki egyáltalában ugy néz a tél elé, hogy nincs tüzevalója.

Szegény embernek ezt a nagy, súlyos gondját emberszerető szívvel látta meg Darányi földművelésügyi miniszter. Nekünk fölöttébb rokonszenves az a rendelete hogy, a kincstári erdőkben visszahagyott hulladékokat ne adják el, hanem ingyen engedjék át a szegény népek. Hogy visszatérésre alkalom ne adassék, mindenkinek csak annyit adjanak, amennyit télen tüzelőnek felhasználhat.

Már évek óta minden esztendőben megismételi a földművelésügyi miniszter ezt a rendeletet és egy össze állított kimutatásból tudjuk, hogy tavaly a szegény népek kiosztott hulladékfa 12000 korona értékű volt.

Tizenkétezer korona! Nem nagy összeg és az állam háztartásában igen kevésnek mondható. Hiszen a kincstári erdőgazdaságok millió számra jövedelmeznek és hogy magyarul mondjuk, ez a tizenkétezer korona ott azokban a számtételekben meg se kottyan. És mégis mily jelentékeny ez az összeg a szegény nép jóvoltára, nyomorának oszlatására. Gondoljuk meg, hogy ez a hulladékfa, amely az állami háztartás szempontjából jóformán semmi, — mennyi fagyos tüzhelyet melegített föl s mennyi embernek téli inséget enyhítette. Hány meggémbereedett ember áldotta az államkormányzat gondozó kezét, amely a téli inségen meleg szívvel segített.

Ez a hulladékfa jellemző tünete annak a gondos figyelemnek, amelyvel a kormányzat szocialis tere a nép helyzetét javítani törekszik. Nem áll magában, nem is a legnagyobb jelentőségű. Amikor szöve tesszük, inkább azért van, mert a tél közlekedésének aktualitása figyelmünket felkeltette. A földművelési miniszteriumban a kormányzat szellemére vet világot ez a dolog. Céltudatos, tervszerű és aranyában minden évben nagyobb akció indul arra, hogy a földművelő munkás nép egész télen át keressen és így jobban élhessen.

A kiszádat viszont minden eszközzel megakarják nyerni annak az eszmének, hogy földjén okserű gazdálkodást üzzön és ezzel magának több jövedelmet biztosítson. Ezért alakulnak a mintagazdaságok. Az ezer holdra való gyümölcsfaiskolák, méhesek, kertészetek, ezért lendítik állami erővel az

állattenyésztést; ezért rendezik minden télen a sorozatos gazdasági előadásokat; ezért újítottak a szőlőt, javítják a legelőt, szereltek új területeket, telepitenek, parcelláznak, talajt javítanak, csatornáznak és a turmunkák egész sorát végzik. Százakra megy a háziipari tanítók száma.

A kiszádat fiait télen összegyűjtik és részükre négyhónapos gyakorlati tanításokat rendeznek. Nem mulik el esztendő, hogy új földműves-iskola, kertművelés-iskola ne állítsanak föl és minden évben új népies mintagazdaság. Milliókra megy az az összeg, a melyet a háziipar útján a mezőgazdasági munkások télen keresnek.

Ilyen a kormányzati szellem és ilyen gondok vezetik a földművelési minisztert, akinek nemesak az az óhaja, hogy a kiszádnak minden vasárnap tyúk főjön a fazekában, amit Frigyes porosz király a népélet jellemzésére mondott, mert a miniszter óhajában tovább megy. Azt akarja, hogy kivétel nélkül minden család, tehát a munkásalád fazekában is főjön tyúkhusleves.

Mind ezt készséggel, az igazsághoz hiven megirtuk abból az alkalomból, hogy a miniszter a szegény nép fája felől gondoskodott és az emberszeretnek nemes példáját szolgáltatta.

Vasuti dolgok.

Lapunk utolsó előtti számában nyílt levelet intéztünk Kussovich Tivadar urhoz a máv. szombathelyi üzletvezetőjéhez, egy teher vonat beállí-

TÁRCZA.

A mi koponyánk.

Azert kisebb-e azzal az „egyhármaddal” a mi asszonyi agyvelünk, mert a férfiak a teremtelésük óta nem engedték azt használniuk, nehogy mi járjunk túl az eszükön, vagy ezt is csak ránk fogják, mert hiszen csak ők meresszék ezt és uncsiztat, amennyit a saját érdekükben jónak láttak konstatalni — ámbar nem hiszem, hogy Lenhossék bácsi akkora ellenségünk lett volna, neki nem volt rá oka, ismertem az elete párját — vagy csakugyan a természet tartotta vissza azt a hiányzó harmadot, bölcsességből, olyan hivatásra szánva bennünket, amelynek nem vetnek alá magunkat ha, — mint mi felénk mondják — ki volna mind a négy fertyalunk?

A koponyánk belsejét még nem láttam, de ha a külséjét nézem és azután itelek, akkor jaj nekünk!

Ha akkora a különbség a fejünk belseje, mint a külsége között: akkor megijedünk és feltűnik az egész jövő generációk jövőjét, mióta tudjuk, hogy azok lelekkel teltebbek az anyától is öröklők. Mert minden különözünk így lengett. Lesajnál vad nővereinktől, akik semmivel sem

ráknak több tüsköt-bogarat a fejükre, mint mi. Igaz, hogy ők nem is követelnek szavazati jogot, mint mi.

Nehogy azonban valaki rám olvassa, hogy én vizet predikálok és — cifra kalapban járok! Szó sincs róla. Én a magam kalapjait is mindig úgy szegyelem, mint a többi asszonyságé, de egyszerű kalapot Budapestben nem kapok. Ha pedig ferfiak kalapot teszek föl, mint az eszakiak, finn, dán, norvég asszonyok, akkor mindenki megfordul utánam és nevet; ez pedig nekem annyira kegyelmentlen, hogy inkább viselem a budapesti divatot, amelynek a fejembre semmi köze. Nem véd nyarun a nap és télen a fagy ellen.

Divat! Viseljük, mert divat. Mert párisi. Ha a budapesti hölgyek tudják, hogy Párisban az igazi előkelő nő gyalogjáróhoz sohasem tesz föl „faintaise” kalapot, tollas, madaras, virágos istenszudákat, hanem jár egyszerű, fejéhez simuló kis kerek vagy keskenykarimájú kalapban, amit a divat evizedeken át alig befolyásol és amit Budapestre sohasem hoz a marchandé-demodes, mert az nem „mutat”; ha ezt tudnak, hiszen, hogy ők is így tenének. A párisi művelt nő csak delután és csak koesiban hord strucc-tollas kalapot. Utezan, gyalog soha.

Mihozzánk, a Balkánra hozzák a felvilági hölgyek kalapjait, mint a színházaink a nekik való szándarabokat.

A választójogunkkal várjunk addig, míg mi is a kalapunk mellé tüzhelyük a kortes tollakat és azt nem takarja el ott a strucc-toll.

„A ruha teszi az embert.” Nezzük hát meg először a külsőnket: az öltözékösöinket.

Szegyenletesen oktan az európai nő ruhája — épen a kevely európaé! — a kínai, a japán, a török meit! A cselseriznek meg éppen az ellentéte. A szepnek a torzkepe, Vastagítja a vastagot, soványítja a soványt. A japáni, a kínai khton, a régi görögökéhez hasonlón, kiegyenlítő hosszú vonalval a kövér test formátlanágat, kitölti a csontos test hiányait.

Legfőbb érdemet pedig alig merem szöve tenni, mert ez egy egész kötetet involnál: nines álveteve divatnak! Megis mindenik asszonyom más. Egyéni, eredeti!

Viselhetünk mi oly becses, valódi nehéz selyem és művészi meg szelt ruhákat, mint ők, akik azokat anyák, nagyanyák, dedunokáinktól kinelek gyanánt öröklők.

Mi? Számalnas életünknek egyhármadát a szabóknak való küzködesben töltjük el, hogy feligmeddig sikerült vagy nem sikerült rongyainkat tölük, szörnyű penzert kieskarjuk. Először a szabóknál a ruháinkat, azután ferjektől az árat! És sokszor milyen áron!

És ez a felki-telés gyötrelmen minden évadban ismétlődik! Elegetlen fizikumunk összes ener-

Gyermek képes könyvek, mesék és elbeszélések karácsonyi ajándéku

a legalkalmasabb tárgy, sokféle kivitelben, kapható Balkányi E. könyvkereskedésében Muraszombat.

tása érdekében. Constatáljuk, hogy cikkünk vasutas körökben nagy feltűnést keltett, mindenféle, de különösen a központban és annak forgalmi osztályában élénken tárgyaltak a muraszombati vasút helyverevésének kérdéséről. Ertesítésünk szerint az illetékesek utat bocszunkodott az irason. Nagyon sajnáljuk a dolgot, de mi nem öt akartuk bocszunkodni csak helyverevést kérünk és követelünk, mert ez nekünk feltétlenül megjár. Ugy vagyunk informálva, hogy az illetékesek utat bocszunkodásának meg lett, a rák névze jó eredménye, mert nyomban elindult a szigorú rendelet a különféle hivataloknak és osztályoknak, hogy haladéktalanul vizsgálják meg az ügyet, s tegyenek jelentést arról, kell-e csakugyan helyverevést vagy sem. Tehát jó uton volnánk már! Reméljük, hogy a vasuti közegekben lesz annyi önzetes bátorság, hogy meg merik mondani mennyire szükséges a helyverevést, s nem jönnek ellentétbe önmagukkal, mert mi tőlük tudjuk, hogy a vasút szempontjából is indokolt már egy helyverevést bevezetése.

Nem kételkedünk abban, hogy az illetékes tényleg megfogják őszintén mondani, hogy sokszor napokon át hever az elegy egyik másik állomáson, mert oly tömegben gyűl össze, hogy az erősen megrakott és megterhelhet vonatok már nem tudnak több elveget szállítani, és tudomására hozzák a felsőbbeknek, hogy Hodos mellett 1500 hold erdő kerül kitermelésre, s ezt a rengeteg fat, mind Hodosról akarják kiszállítani. Kíváncsian várjuk a vasút intézkedését.

Rengeteg sok volt már a panasz arról, hogy a Lendva híd melletti vasuti átjárón levő sorompó sokszor egy órára is megakasztja a közlekedést. A mi vasutunk őrházai ugyanis nincsenek jelző készülékek ellátva, hanem a menetrend szerinti megállapított időben lezárják a sorompót. Már most mi történik. A vonat külföldön a reggel 8 óra után ide beérkező, majdnem mindennap késik. A késés ideje 5 perctől felfelé halad. Ezt azonban az a szegény baktér nem tudja és lezárja a sorompót akkor amikor annak az ideje van. És a sorompó lezárva marad mindaddig míg a vonat be nem érkezik. Ez alatt azután aszerint, amint a vonat többet vagy kevesebbet késik, a sorompó mindkét oldalán össze törődnek a szekerek. Tekintve pedig a reggeli forgalmat ezeknek a megkezdett szekereknek a száma igen nagy. Valóságilag elvezetvénse tolongás keletkezik ilyenkor ott, a lovak nyugtalanodnak, idegesok lesznek, összerúgnak, s teljesen zabolázhatlanok mire a vonat hangos fűtővelés előrohog. Persze ilyenkor azután könnyen megtörténik a baleset.

Emlékeztünk szerint ezt a dolgot már háromszor szelveztetünk a lap hasábjain. Mindennek dacára nem történt semmi. Most a főszerkesztő bátyatalan is árt az ügyelvezetéséhez és kerte a baj orvoslását. Kíváncsiak vagyunk, hogy meg-

gaját utálatos „divatos“ rongyaink beszerzésére vesztegetjük. Fialat férfiak e miatt a csapás miatt nem mernek idejelenorán meghazasodni. Kísértük meg elképzelni, mi europai nők, mennyi megtakarított időt és pénzt jelent a keletiek változtatott formájú ruhája?

És mily valódi, értékes szöveket viselhetnek, nem máról holnapig tartó, örökös utanzato- kat, szegénytelen öleő csafatot, ami okvetlenül visszahat a lelketünkre, a jellemünkre is.

A jelszó: csak sokat mutasson. Öleő pénzért sokat mutasson. Pih! milyen lealzó eszlás, örökös eszlás!

Nevelésesegek és rabszolgák vagyunk divatrongyaink révén.

„Nagysád kissé „erős“ esipőben“ — mondja markába nevetve a szabónk, mert azt a kifejezést, hogy „kövér“ vagy „vastag“, ami az igazság, azt nem bírjuk meg. És azt kívánjuk, hogy komolyan vegyenek bennünket?

Vagy töreksznék komoly emberi jogokért és akkor nem maradhatunk irrezonzánbál bábuk; vagy sztokeozoljuk a hajunkat, mint a vadak, madarakat, bogarakat tűzünk bele és keressük a férfiak kedvét, akik eddig ilyeneknek neveltek bennünket. Így is velték hasznunkat.

Jászai Mari.

mozdul-e erre a vasut. Pedig milyen egyszerűen és milyen kevés költséggel lehetne ezen a botrányos állapotot segíteni. Egy egyszerű villamos esengő, amely semmi szin alatt sem kerülne minden felszerelésével együtt 100 koronába egyszerűen segítene a bajon. A esengőnek a muraszombati állomásról a baktér hazához kellene vezetni, s a szolgálat tevő tiszt egyszerűen megnyomná a esengő gombját akkor amikor a baktérnek a sorompót le kell eresztetni. Battyánd állomás ugyanis mindig le adja az oman való elindulás idejét. Mikor a szolgálat tevő hivatalnok ezt a jelzést kapja egyszerűen legyen a baktérnek s az leereszti a sorompót. Ilyen esekély dolgot sem tesz meg a vasut a közönség kenyelmerére. Az állapot igazán tarthatatlan.

HIREK.

— Gróf Batthyány Zsigmond országgyűlési képviselőnk szerdán Budapestről haza érkezett.

— A nőegylet „Hölgy estélye“. Carnavaul herceg öfenségének rövid uralkodása nem sokára beköszönt. Muraszombati birodalmában ezuttal a ker. jótékony nőegylet fogja a koronázás nagy ünnepséget rendezni, egy fényes estély keretében, amelyet február 2-án akar megtartani. Nem hiába éljük a feminista törekvészek korát, de immár nálunk is elkövetkezett az idő, hogy a hölgyek kilépnek a küzdelem terére és önállóságra törekcsenek. A jótékonyág auyaljai, a nőegylet buzgó tagjai, a mult szombaton tartott választmányi ülésükön egy merész röplü ideát penditettek meg. Elhatározták, hogy ök az asszonyok mulatóság rendeznek, s vigalmuknak ezt a büszke címet adták „Hölgyek estélye“. Ugy tudjuk, hogy a mi férfiak mind anti feministák és ezért azon nézetünknék adunk kifejezést, hogy a hölgyek vállalkozása merész dolog. De ismerve az ö lelkesedésüket, ügybuzgalmukat, és azt az agítáló képességet ami minden asszonnyal vele születik, bátran merjük reményelni, hogy a „Hölgy estély“ fényesen fog sikerülni. Ezuttal a nőegylet tul ment az egyesület keretén s nemcsak városunk, hanem az egész járás valamennyi szép asszonnyal lányát belevonta az aktióba, s egy 200 tagu hatalmas hölgy bizottságot választott, amely a mulatságnak dolgait végeztü fogja. Tudomásunk szerint más nagyobb szabásu mulatság az ideí farsangon nem lesz. Eddig se volt több egyéni soha, ezuttal az asszonyok foglaltak le maguknak ezt az egyetlen estét, amelyet egy igen élvezetes műsorral is fognak gazdagítani.

— Ascher B. és Fia cég főnöke Árvai Henrik, kereskedői karunk e kiváló tagja, miként a mult évben, ez idén is 50 koronával váltotta meg az utvéi üdvözleteket, a V. M. K. E.-nek juttatva ezen szép összeget. A nemes lett önmagát dicséri.

— Köszönetnyilvánítás. Sommer József felsőlendvái vendéglos a kir. járásbírósnágnal részére megítélt 20 korona tanudját a járási közkorháznak ajándékozni szives volt, melyért a jó ügy érdekében hálás köszönetet jelentü Pósfay Pongrácz, igazgató.

— A nőegylet új tagjai. A muraszombati ker. jótékony nőegylet újabbán a következő tagokkal szaporodott: Wolfarth Lajosné, dr. Lamm Antalné, özv. Plescher Ferencné, Szentkirályi Sándorné, Most Rezsőné, Most Gizella, Kleintrath Jozsefné, Osterer Karolyné, Turk Jozsefné, Kardos Jozsefné, özv. Hartmann Frigyesné, Czeglédi Böske, Nyíró Boriska, özv. Stevanecsz Jánosné, Jug Jozsefné, Paurits Maténé, Vogrinics Jánosné, Gredar Antalné, Junkucz Sándorné, Gilyén Sándorné, Nagy Ida, Puska Istvánné, Keeskeneti Julia, Csanplovits

Ferencné, Porkolab Gyuláné, Barboesik Kata, Kühar Jánosné, Kuzmics Vilma, Sági Paula, Örmömel constatáljuk e dicséretes szaporodást, és elismerésünket fejezzük ki derek hölgyeinknek, akik felismerve az a nemes ezölt, amelyet ez egyesület maga elé tűzött, így seregesen siettek a zászló alá abba a táborba, ahol minden rang különbség nélkülü gyeuleknek össe az igazi jók az emberszeretet nagy munkájára.

— Szegény iskolásgyermekek ebédje. Ismeretes a muraszombati ker. jótékony nőegyesületnek az a dicséretre méltó aktiója, amely azt ezleozza, hogy a szegény iskolásgyermekek ebédhez jussanak. A nőegylet jöletkü urnói farsadgot és időt nem kímélve, végig járták a várost, bekopogtatták mindenhová, ahol csak irgalmas sziveket sejtettek s nagy munkájuknak már eddig is szép eredménye lett. Takácsné Kammermayer Irma és Lázár Jánosné gyűjtöiven, a következők vállalkoztak:

Schnell Jánosné és Szentkirályi Sándorné 1—1 gyermeknek hetenként 3-szor, Bankó Viktor, Kázar Imréné és Novák N.-né 1—1 gyermeknek mindennap, Sokál Jozsefné hetenként egyszer.

Sááry Jozsefné és dr. Cifrák Jánosné gyűjtöiven a következők:

Dr. Vratarits Iván, özv. Horváth Györgyné Hunyadi Sándorné 1—1 gyermeknek mindennap, Török Ernőné, dr. Cifrák Jánosné, Takácsné K. Irma 1—1 gyermeknek 4—4 nap, özv. Imrey Györgyné, Meixner Matyásné 1—1 gyermeknek hetenként 3—3 nap, Saaáry Jozsefné, Pósfay Pongráczné, dr. Skirlecz Mihályné, Fuschinger Gyözöné 1—1 gyermeknek hetenként 2—2 nap, Turk Jozsefné 4 gyermeknek hetenként 1 nap. Csizsar Jánosné, Falfik Karolyné, dr. Sömen Lajosné, Dobrai Jánosné, Postl Jánosné 2—2 gyermeknek hetenként 1—1 nap, Böles Beláné, Kleintrath Jozsefné, Pollák Jozsefné, Olajos Sándorné, Medgyesi Amália, Sömen Jánosné, Kovács Istvánné, Kiribsch Ferencné, Junkucz Sándorné 1—1 gyermeknek hetenként 1—1 nap.

Olajos Sándorné és Böles Beláné gyűjtöiven a következők:

Terplán Sándorné 2 gyermeknek hetenként 1—1 nap, Barbarics Istvánné, Bittermann Tivadorné, Divják Antalné, Fliszár Jozsef, Medlicz Mihályné, Horváth Ivánné, dr. Szász Ereczné, ifj. Horváth Pálné, Pozvög Mihályné, Péterka Ferencné, Horváth Laszlóné, Györi Kálmánné, Simon Jozsefné, dr. Schiek Ferencné, özv. Jónis Ferencné 1—1 gyermeknek hetenként 1—1 nap.

Amint e szép névsorból láthatjuk Muraszombati jöletkü közönség ezuttal sem zárkózott el a jótékonysság gyakorlása elől. Az eddigi gyűjtés eredménye szerint 119 ebed áll rendelkezésre, amely 16 gyermeknek biztosítja a meleg táplálkozást. Az Isten áldása legyen a kegyes szívü adakozókön.

— A muraszombati áll. óvodák karácsonyfájára meg a következő kegyes adományokat kaptuk: gróf Batthyány Zsigmondné 20 kor. Kovács István, Faschinger Gyözöné, Kolossa Istvánné, Ruttkai Ignáczné, dr. Brandien Sylvius, dr. Schiek Ferenc 2—2 kor. Pobjies N., Báez János 1—1 kor. Meggyesi Amália 1 kor. és 96 drb. sütemeny, Hunyadi Sándorné dió, Ernst Sándorné 2 kor. és 4 drb. téli sapka, Divják Alajos 60 filler. A kegyes adakozóknek legfeljásabb köszönetet nyilvánítja a karácsonyfaunne rendezőbizottsága.

— Vetített képek. F. hó 18-án a muraszombati Fliszár-féle vendégloben nagyszámú és elökelő közönség jelenlétében vetített képek kerültek felolvasás kísérletben bemutatásra. Bemutattak: Jépus Krisztus születése, clete, s az ezen korbeli írás. A felolvasást tartotta Csiszámé Olaszky Terka. Flock ur kalandjai, felolvasa: Takács R. István. A tanulságos és mulató felolvasás alapjául szolgáló képeket: Kacsó Ferenc és Molitoris Jenő vetítették. A legközelebbi előadás jövő év első esztőrtőben lesz.

— Köszönetnyilvánítás. A „Muraszombati Takarékpénztár rt.“ igazgatósága 25 koronát volt kegyes ajándékozni a muraszombati állami iskola szegény tanulói részére, e nemes esekedetért e helyen is köszönetet mond az állami iskola igazgatósága.

— A munkásgymnázium előadásai. A jövő hét folyamán 22-én kedden este 8 órákor az állami iskolában „Magyarország az Anjou haz alatt“ és az „Al-Duma“ címü felolvasások kerülnek előadásra.

— **Az Urania Battyádon.** A múlt vasárnapon sikerült felolvasást rendezett az Urania Battyádon az iskola egyik termében. Az előadást, melyet Takats R. István és Porkolab Gyula tartottak, vetített képekkel illusztráltak. Az előadók Héviz, Pöstyén, Tatrafüred, Csorbató, s hazánk egyéb szép helyeiről, és Jézus ifjúságáról beszéltek. Az előadást nagy közönség nezte végig.

— **A vend kalendárium.** Nemzeti-ségi vezéreink a legnagyobb arczállansággal kürtölik világra, hogy mi elnyújtunk az idegen nemzetiségeket Magyarországon. Ennek a perfid rágalmának fényes czáfolatát látjuk itt, a mi közvetlen közelünkben. Jó vend népünk magyarosításán teljes erőnk-ből munkálkodunk, mert tudjuk, hogy ez a nép mely szívében magyar, igen fogékony a magyar kultúra iránt. És a míg mi ezt tesszük, a legnagyobb nyugalommal szemléljük, hogy hogyan terjesztik népünk között a vend kalendáriumot. Terjesztik pedig a templom előtt, ahol a nép éppen mivel a templom előtt van, százával veszi ezt a szlav nyomda terméket. Hazafias papjaink-tól nagyon esutáljuk ezt. Elvégre azokat a kegyes dolgokat magyar kalendáriumból is bevenni a nép ha nem kapna vend nyelv-en írottak. Magyar szöveg közé is oda lehetne nyomni azokat a szent képeket. De nemcsak az a hibája ennek a naptárnak, hogy vend, hanem egyéb is. Alkalmunk volt egyet látni ezekből a nyomtatványokból. Dr. J. aláírással egy czikk van benne, melyekben az egyházmegye elhunyt papjairól emlékezik meg a czikkíró. Nagyon helyesen cselekszi ezt, csak ott követ el a magyarság ellen igen nagy vétket, ahol a helységneveket nem a mai törvényes magyar nevé-kön, hanem a régi vend elnevezéssel írja. Csak nemrégiben kelttek ki a lapok hangos szóval az ellen a német füzet ellen, mely arra buzdítja a német ajku magyarokat, hogy ne használják a magyar helységneveket és ime egy Szombathelyen nyomott az egyházmegyei nyomda kiadásában megjelent naptár következetesen vend helységnevekről beszél. A fentebb említett czikkben például Szent-Benedek Szv.-Benedik-nek, Bagonya Bogojin-nak, Dobronak Dobrovnik nak, Cserencsoz Cserencsoveze-nak, Muraszombat Szoboti-nak, Bellatincz Bellinci-nek, egy másik czikkben Csendlak Tisina-nak, a vásárok határnapjáról szóló ismertetésben pedig minden helység vend elnevezéssel van megírva. Ez már a nemzeti-ségi izgatás legmerészebb formája, különösen azért, mert vendjeink ha semmit nem, de magyar helységneveinket kifogástalanul tudják. A helységnevekről szóló törvény kihágásnak minősíti az idegen nevek használatát, tehát a kalendárium törvénybe ütköző módon van csinálva. Reméljük, hogy erélyes kezű főszolgabíránk megfogja találni a módját annak, hogy ez a nyomtatvány ne terjed-hessen a nép között, amelyet annál is inkább szívesebben vesznek, mert a templom előtt árulják, ami szintén tiltott dolog, mert nyomdatermékeket kolportázs útján arusítani csak hatósági engedéllyel lehet.

— **A karácsonyi postaforgalom.** A karácsonyi és újvi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja.

1. Pénz, ékszer, más tárggyal egybe csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszéből font kosár, vászós vagy tiszta közönséges vászon, kiseb-bb értékű és csekélyebb súlyú tárggyal pedig erős csomagoló papír használando.

Vászon vagy papírburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsinaggal többszörösen és jó szorosra átkötni, a zsinag keresztelési pontjain pedig peccésviasszal lezárni kell.

A peccéstelesnél vésett peccéstyomány használando.

3. A címzésnél kiváló gond fordítandó címzett vezeték és keresztnévnek vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.) továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére Budapestre és Wienbe szülő küldemények címira-taiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kitéendő.

A rendeltetés hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bórdarabra, vagy erős lemezpapírra írando, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni.

A papírlapokra írt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Feltele kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címról összetett adatait feltűn-tető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezze arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címről leessenek, elveszünk, vagy pedig olvashatatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papírlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagban levő címről felsőrészen is kitüntesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a címról, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni.

Budapestre és Wienbe szülő elemi szereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husemü, szeszes italok stb.) tartalmazó csomagok címrá-ta, nemkülönbén az ilyen csomagokhoz tartozó szállítóleveleken a tartalom minőség és mennyi-ség szerint kiírandó (pl. szaloma 2 kg. 1 pulyka 3 kg. 2 liter bor, stb.).

— **A házi orvos** című nepszerű egészség-ügyi folyóirat most megjelent. 36 oldalra terjedő karácsonyi száma egész sorozattal hozza az általános higiénia körébe vágó kérdéseket és tanulságos cikkeket. Így dr. Preisch Kornel egyetemi tanár, korházai főorvosnak „A vörhenyjárványról”, dr. Kovács Aladárnak „a tüdőbetegeket gondozó intézetekről”, dr. Schwarcz Gusztávnak „a postai alkalmazottak egészségügyi viszonyairól”, dr. Brod Miksának „a szobok higiénijéről”, dr. Kemény Ignácz törzssorvosnak „a gyermekek nemi felvilá-gosításáról”, stb. stb. írt nagyérdemű értekezési, nemkülönbén Abádi Imre tárcája „Emberek között”, Gyulay György Károly tanár, közegészségi író tanulságos cikkei, dr. Luigi Barzetti olasz orvosnak „a felesleges vakból” címen írt pompás kar-colat, továbbá a nagy számú különösen tanulságos „aproságok” igazán érdekes teszik a mind-jobb-jobbban terjedő lapot, melyet mi is me-lengetten ajánljuk olvasóink b. figyelmébe annál is inkább, mivel a lap előfizetési ára egy évre 2 korona 40 fillér, tehát oly csekély költség, melyet a szerényebb vagyoni viszonyok között élő ember is könnyen nélkülözhet és amely sehogyan sem áll arányban a lap gazdag szellemi tartalmával. „A Házi orvos” szerkesztője és kiadóhivatala: Buda-pest, VI., Andrássy-ut 27. sz. alatt van, ahova az előfizetők beküldendők.

— **És mégis igaz,** hogy a legjobb, legmeg-bizhatóbb háziasz a valódi „Erő-sörborszesz”. Ezt hallani mindenkitől, aki egyszer kísérletet tesz vele. Oly ideálisan szerencsés összetételű sör-borszesz ez, amelyet mindazok, kik az „Erő-sörborszesz”-t tettek meg állandó háziaszernak, mel-tán nevezhetik az egészség öreinek, nemcsak azért, mert páratlan erősítő hatásával edzi a testet, hanem mert tömörked esben szolgál csillapítón. „Erő-sörborszesz” 30, 40 fillér, 1 és 2 koronaú üvegekben mindenütt kapható. Postán 10 kis üveget 3 koronaért küld utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése után Kosmos Labora-torium, Győr.

A Divat.

— A Divat Újság-ból. —

Nagyon sok hölgy azt hiszi, hogy akkor elegáns, ha feltűnik; és ha tiszta drága holmit rakott magára, meg van győződve róla, hogy jól öltözködik is. Pedig tulajdonképpen nem is za-

bad azt a benyomást nyeruünk valakiről, hogy jól öltözködik, csak hogy összhangzatos, elegáns a megjelenése. Ehhez pedig nem drága, csak izléses holmi kell. Ha például ez idek estélyi, színházi ruhákat nézzük, melyek sokkal inkább megré-de-melnek a „redőzet” elnevezést, azt láthatjuk, hogy izléses, stilszerű redőzése a teshöz lágyan simuló szövethet a feltűnő egyszerűség mellett is valóságos nemestől körvonalakát ad a nő termé-tének. S ha aztán egy ilyen alak vonta magára figyelmünket, könnyűszerrel megállapíthatjuk, hogy nem valamely részlet, hanem az összhangzatos egész vonta magára a tekintetet, a „művészi” hatásával. Az a cell kell elerünk, amit rövidse-n úgy fejezhetünk ki: a részletes hatás mellő-zése az összhatás javára. Igaz, hogy ehhez nagyon nemes, finomult izlés kell, amit nem is olyan nehéz elérni. Tartozkodjunk a divat minden tul-zásaitól és akkor már egy nagy lépéssel előbbre jutotunk. Egy második nagy lépést jelent, ha azon vagyunk, hogy még ha divatos, se tartkusz nagyon a színek; gyönyörűek az ősz fáko színei, amelyek minden szépségök és élénkségök mellett sem fásztják a szemet.

Ám térjünk át az új formájú, dusan redő-zött öltözékre, amelyet valaki szellemesen „pólyá-nak” nevezett el. Legelőször is szembeötlő a redőzések rendszertelensége, a hogy azt a „Divat Újság” néhány képe mutatja. De éppen ez a rendszertelenség teszi lehetségessé, hogy az ügyes két a szövet elrendezésében egyént tudjon te-renteni. Ezeket a ruhákat nem a babán, hanem magán az alakon rendezik el a hosszúra szabott béleledékre, amelyhez hozzá van tűzve a szűk béleledéknyak. Így aztán gyakran a szövethé-zelek véletlen összefogása emelése által, ami természetesen csak a leglággyabb szövettel lehetséges, egy-egy gyönyörűen leomló ráncot kapunk, amely az egyik vállon, a mell magasságban, sőt nagyon kare-su, magas alaknak akár a csipőn is kezdődhetik.

Az ilyen összefogás helyére valamilyen dísz-csattolt, egy-egy óriás gombot, vagy antik hatású tűt teszünk. Mint ahogy nem egyforma a ruha mindkét oldalának az elrendezése, olyan a láli-ruhán az ujjaké is. Így például egy bálí öltözék az egyik ujján szűk, leér a könyökig és szegélyezett tüllből készült; a másik rövidebb, a hosszabban fodorcsak vonulnak végig rajta és bojtos pánt szegélyezi. Az egyik előkelő párisi cég hosszúra készíti a bálí ruha újat, a másik rövide; nagyon divatos és majdnem egyformán az az elől és hátul eszesos, illetve szivalukó kivágás.

Estélyi ruhákhoz nemcsak a kimondott „di-zses öltözékekhez” nagyon kedvelt a femeslőgúsz arany, ezüst vagy réz alsorúba, amelynek merev fényét enyhíti az áttetsző gaz vagy csipke felső-zővet és csak jarrésközben fénylik jobban. Az át-tetsző felsőzöveteket gyönyörűen also színekkel tudják öszszegyeztetni. Így például a fakó rózsaszint ezüstszürkével vegyítik el, a sárgát zölddel, a pávakéket lazaszinnel, a zöldet vagy lilát feke-tével stb. A nyitott selyemszálal alkalmazott hím-zésbe beillesztettek egy-egy korlát, ametizet, opált és pazarmennyiségű arany- és ezüst-csillámot.

Ha az utcai öltözékről se feledkezzünk meg, meg kell említenünk, hogy az óriás méretű kalap-ot kezd kiszorítani a tok. A longchamps utolsó versenyeken már is látni lehetett néhány ilyen kis prêmes kucsmaformájú tokot, szinte beillesztve a most már sokkal kisebb méretű hajviselthe. Priben legkedveltebb a nyuszt, coboly, róka és eszenilla. Egy vörös bársnyval elvegyített coboly-készleten különösen feltűnt az igazi Stuart- (me-dici) gallér: hozzá óriás karnantya, 50—60 cm. nagy, hermelinbélel. Nagyon szép és nem kö-zönséges hatású az egyik ampir szobású látogató-ruha téglaóvris posztóból; az alján záloges per-zsaprém pánt van; ez a pánt oly szeles, hogy az ugyancsak perzsaprém kabát majdnem odaig le-nyulik és az egész öltözék ez által mintha végig prém lenne. Nagyon szép, de nagyon drága ruha és elegáns.

— **Divat Újság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: ne-gyedévre postán való szeptküldésen, két korona 20 fillér. Előfizetni legelőszöriben a kiadóhiva-talba intézett postautalványon lehet. A Divat Újság kiadóhivatala Budapestben, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. sz. házában van.

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Elsőrendű édes széna préselt csomagban kapható Sátor és Polláknál Szentgotthárdon.

4021/1908. tkv. sz.

Árverési hirdetmény.

A muraszombati kir. járásbírósg, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Berger József és Fia muraszombati czég végrehajtatának, ismeretlen helyen tartózkodó Bejek József és neje Horváth Mária, volt barkóczy lakosok képviselőiben dr. Sömen Lajos kirendelt ügygondnok végrehajtást szenvedett elleni 410 korona tőke követelés, ennek 1907. november 16-tól járó 5% kamatai, 54 kor. 04 filler perli, 15 kor. 60 filler végrehajtási és 22 kor. 30 filler. árverés körvényezési és 10 korona újabb árverés körvényezési költségek kielégítése iránt: végrehajtási ügyében az ezen kir. bíróság, mint tkknyvi hatóság területén lévő, 1. a barkóczy 56 sz. tkvben A 1. s. 70. hrsz. 54. sz. ház ingatlanra 538 koronában, 2. A 1. s. 114/14. hrsz. ingatlanra 9 koronában, 3. az u. o. 309. sz. tkvbe A 1. sorsz. 407/b hrsz. ingatlanból Bejek Józsefet illető 1/4-ed részre 5 koronában, 4. az u. o. 316. sz. tkvben A 1. s. sor. 114/9. hrsz. ingatlanból Bejek Józsefet illető 1/10-ed részre 29 koronában, 5. az u. o. 347. sz. tkvben A 1. s. 496. hrsz. ingatlanhoz nevezettet illető 1/4-ad részre 5 koronában, 6. A 1. s. 497. hrsz. ingatlanból nevezettet illető 1/2-ad részre 156 koronában, 7. az u. o. 228. sz. tkvben A 1. s. 49. hrsz. ingatlanra 38 koronában, 8. az u. o. 499. sz. tkvben A 1. s. sor 114/13. hrsz. ingatlanra 3 koronában megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik, s arra határnapul

1909. évi január hó 8 (nyolcadik) napjának délelőtti 10 órája Barkócz község házához kikiáltott azzal, hogy ezen határnapon a fenti ingatlan a kikiáltási ár 1/2-ed, illetve 2/3-ad részén alul eladatni nem fog.

Bánatpénzült leteendő a fentebb említett ingatlan kikiáltási árának 10% -át. 33 kor. 80 fill. 90 fill., 2 kor. 90 filler, 50 fill., 15 kor. 60 fill., 3 kor. 80 fill., 11 kor. 70 fill. és 30 filler.

Árverezni szándékozik tartoznak a bánatpénzt készpénzben, vagy ovadekkes értékpapírokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről szóló elismervenyt átszolgáltatni.

A vételár 3 egyenlő részletben 3 hónap alatt-fizetendő az árverés napjától számbított 5% kamatokkal a muraszombati kir. adóhivatalnál.

Árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési felvételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telek-könyvi hatóságnál és Barkócz község házában megtekinthetők.

Muraszombat, 1908. október hó 15-én. A kir. bíróság, mint tkkvi hatóság.

Aczél kir. járásbíró.

Kiadó Lendva utczában márczius hó 1-re egy magános lakóház 2 szoba, konyha, pincze, udvar és szép kerttel, bővebbet Hartner czégnél.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Ministerium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályu sima és gyökeres,

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadvessző, valamint ugyanily alnyokra nemestett, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és esemegafaj

gyökeres fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyi vidéki Szőlőtelep kezelősége,

TAPOLCZA (a Balaton mellett).

Muraszombati Mezőgazdasági Bank részv.-t.

heti befizetésen alapuló önszegélyző osztályának

XI. évtársulata 1909. január hó 2-án.

működését megkezdi.

Felhívjuk a nagyérdemű közönség szíves figyelmét, hogy ezen évtársulat részltveői minden üzletrész után hetenkint egy koronát tartoznak az intézet pénztárába befizetni, mely heti befizetések 3 év múlva 5%-os kamataival együtt a tagoknak törzsbetétük arányában kifizettetnek.

A belépő tagok minden egyes üzletrész, illetőleg heti egy korona befizetés után 150 korona kölcsönre tarthatnak igényt.

Az aláírások 1908. évi december hó 20-tól kezdve 1909. évi január hó 15-ig hétköznapokon 9—12 óráig a bank helyiségében eszközölhetők.

Az igazgatóság.

Értesítés.

A Délvasmegyei Takarékpénztár részv.-t.

ez uton is teljes tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy az üzletágaiban meghonosított

egy koronás heti betét II-ik
évfolyama 1909. évi január hó 1-én kezdődik.

Ezen üzletág három évre alakul, tagjai betétek után

5% kamatot

kapnak és egy-egy üzletrész után már a belépéskor 150 korona kölcsönre tarthatnak igényt.

Bővebb felvilágosítást nyújtanak a betéti üzletkönyvecskék, de ilyenmel az intézet tisztviselői szívesen szolgálnak.

Muraszombat, 1908. évi december hó.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Karácsonyi és ujévi alkalmi vétel!

Mélyen leszállított áron

HAFNER-PORGES CZÉGNÉL

Muraszombatban.

Nagy raktár
játékszerekben.

Nagy raktár
játékszerekben.

Ujdonságok:

Játékalbumok
Nyakkendők
Gallérok
Kézellők
Pipere szappan
Divatárúk

Ingek
Harisnyák
Kötött áruk
Damaszt vászon
Damaszt asztali kendők
Uti bőröndökben stb. stb.